

הוכן ע"י כולל עיון הדף

1 ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בבא קמא דף צח:

האם דינו של רבה - דהשורף שטרו של חברו פטור, תלוי במחלוקת תנאים דלהלן?

לר"ש - דבר הגורם לממון כממון דמי	לרבנן - דבר הגורם לממון אינו כממון	
חייב	פטור	לרב דימי
פטור ¹	פטור	לרב הונא בדר"י

האם דין משנתנו שהגוזל חמץ ועבר עליו הפסח, שיכול הגזלן לומר לנגזל "הרי שלך לפניך", תלוי במחלוקת תנאים דלהלן?

אליבא דר' יעקב ²	אליבא דרבנן	
יכול	אינו יכול	לרב חסדא ³
יכול	יכול	לרבה ⁴

מתי אמרינן את דין המשנה שאם "נתן לאומנין לתקן וקלקלו חייבין לשלם"?

נתן כלי שלם לעשות בהם תיקון ⁵	נתן עצים לעשות שידה וכו' ואח"כ נשברו	
חייב	פטור ⁶ מדמי כלי וחייב בדמי עצים	לרב אסי

¹ דכל מה שאמר ר' שמעון הוא דוקא בחמץ בגוזל חמץ ועבר עליו הפסח ובא אחר וגזלו - שחייב השורף, משום שמתחילה היה החמץ ממון גמור, משא"כ גבי השורף שטרותיו של חברו שמעולם לא היה השטר דבר שעיקרו ממון, בזה לא אמר ר"ש לחושבו כממון גמור אפי' שגורם לממון.

² דהנה נחלקו רבנן ור' יעקב במי שהפקיד שור אצל חברו, ונגח השור בבית שומר ונגמר דינו בית דין לסקילה, והחזירו שומר לבעליו. דרבנן סברי שאינו מוחזר וצריך השומר לשלם דמי השור, ואילו ר' יעקב אומר דאם החזירו שומר מוחזר.

³ ס"ל לרב חסדא שמחלוקתם היא האם אומרים באיסורי הנאה "הרי שלך לפניך" דרבנן סברי דלא אמרי, ור' יעקב סובר דאומרים. וא"כ דין משנתנו שיכול הגזלן לומר בחמץ שעבר עליו הפסח לנגזל - "הרי שלך לפניך", הוא כר' יעקב דס"ל דאומרים באיסורי הנאה הרי שלך לפניך.

⁴ רבה ס"ל דלכו"ע אמרינן באיסורי הנאה "הרי שלך לפניך" והראיה דאלי"כ היה לחכמים ולר' יעקב לחלוק במחלוקת זו של חמץ ועבר עליו הפסח, ומדלא פליגי בזה, ש"מ שלכו"ע אית להו את דין משנתנו שיכול לומר לו באיסורי הנאה "הרי שלך לפניך". ורק יש להם מחלוקת פרטית גבי שור, דרבנן סוברים שאין גומרים את דינו של שור בלא השור, ויש לבעלים טענה על השומר שנתן לב"ד את השור ולא הבריחו מהם לאגם - וזה היזק בידיים מה שהביאו לב"ד. ור' יעקב סובר שגומרים דינו של שור גם שלא בפניו, ואין לבעלים על השומר טענה, שגם אם היה מבריחו היו גומרים את דינו לסקילה.

⁵ כגון שנתן לחרש שידה תיבה ומגדל - כדי לנעוץ בהם מסמר, וכשנעץ את המסמר שיברו.

⁶ דכיון שהבעלים נתנו לו רק עצים, והאומן הוא זה שיצר מהם שידה תיבה ומגדל, לכן אף שלבסוף כשכבר היו בנויים נשברו תחת ידו כשנעץ בהם מסמר - פטור, כיון ש"אומן קונה בשבח כלי", לפיכך כל זמן שלא נתן אותם לבעלים עבור שכרו זה נחשב ברשות האומן (וכשנותן לבעלים הוא כמכירה בעבור שכרו), ולכן לא חייב לשלם דמי כלי שלם, אלא רק דמי העצים.